

DECLARACIÓ DE PRINCIPIS INTERNACIONALS DE CATALOGACIÓ

Introducció

La Declaració de Principis —coneguda normalment com a Principis de París— va ser aprovada per la International Conference on Cataloguing Principles el 1961.¹ El document ha aconseguit, sense cap mena de dubte, l'objectiu de servir de base per a la normalització internacional: la major part dels codis de catalogació que es van desenvolupar al món a partir d'aquell moment han seguit estrictament els Principis o, almenys, els han seguit de ben a la vora.

Després de més de quaranta anys, comptar amb un conjunt comú de principis internacionals de catalogació ha esdevingut fins i tot més aconsellable, ja que els catalogadors i els usuaris empen els OPAC (catàlegs d'accés públic en línia) arreu del món. Ara, a principis del segle XXI, l'IFLA ha fet l'esforç de produir una nova declaració de principis que es puguin aplicar a catàlegs en línia de biblioteques i, fins i tot, més enllà. El primer d'aquests principis és atendre la conveniència dels usuaris del catàleg.

Aquesta declaració substitueix i amplia l'abast dels Principis de París des de només obres textuals a tots els tipus de materials, i des de només la tria i la forma de l'entrada a tots els aspectes de les dades bibliogràfiques i d'autoritats utilitzades en catàlegs de biblioteques. Inclou principis i objectius (és a dir, les funcions del catàleg), i també les directrius que s'han d'incloure en els codis de catalogació en l'àmbit internacional, així com orientacions relatives a les capacitats de cerca i recuperació.

Aquesta declaració comprèn:

1. Abast
2. Principis generals
3. Entitats, atributs i relacions
4. Objectius i funcions del catàleg
5. Descripció bibliogràfica
6. Punts d'accés
7. Fonaments de les capacitats de cerca

Aquesta declaració es basa en les grans tradicions catalogràfiques mundials,² i també en el model conceptual de l'IFLA *Functional requirements for bibliographic records* (FRBR).³

¹ International Conference on Cataloguing Principles (Paris: 1961). *Report*. – London : International Federation of Library Associations, 1963, p. 91-96. També disponible a: *Library resources and technical services*, v. 6 (1962), p. 162-167; i *Statement of principles adopted at the International Conference on Cataloguing Principles, Paris, October, 1961*. – Annotated edition / with commentary and examples by Eva Verona. – London : IFLA Committee on Cataloguing, 1971.

² Cutter, Charles A. *Rules for a dictionary catalog*. – 4th ed., rewritten. – Washington, D.C. : Government Printing office, 1904.

Ranganathan, S.R. *Heading and canons*. – Madras [India] : S. Viswanathan, 1955, i Lubetzky, Seymour. *Principles of cataloging : final report. Phase I: Descriptive cataloging*. – Los Angeles, Calif. : University of California, Institute of Library Research, 1969.

³ *Functional requirements for bibliographic records : final report*. – Munich : Saur, 1998. – (IFLA UBCIM publications new series ; v. 19) Disponible en el lloc web de l'IFLA: <http://www.ifla.org/VII/s13/frbr/> (set. 1997, revisat i corregit el febrer de 2008).

El model FRBR aviat s'ampliarà amb els *Functional requirements for authority data* (FRAD) i els *Functional requirements for subject authority data* (FRSAD).

Nota trad.: El model FRAD s'ha publicat el 2009: *Functional requirements for authority data : a conceptual model*. – München : Saur, 2009. – (IFLA series on bibliographic control ; 34).

S'espera que aquesta declaració incrementi l'intercanvi internacional de dades bibliogràfiques i d'autoritat i guii els redactors de les regles de catalogació en els seus esforços per desenvolupar un codi internacional de catalogació.

1. Abast

Els principis enumerats tot seguit estan pensats per guiar el desenvolupament de codis de catalogació. S'apliquen a les dades bibliogràfiques i d'autoritat i als catàlegs actuals de biblioteques. Els principis també es poden aplicar a bibliografies i a altres fitxers de dades creats per biblioteques, arxius, museus i altres comunitats.

Volen proporcionar una aproximació coherent a la catalogació descriptiva i a la catalogació de matèries de recursos bibliogràfics de tota mena.

2. Principis generals

Hi ha una sèrie de principis que guien l'elaboració dels codis de catalogació.⁴ El principi fonamental és la conveniència de l'usuari.⁵

- 2.1. *Conveniència de l'usuari.* Les decisions relatives a l'elaboració de descripcions i formes controlades dels noms per a l'accés s'han de prendre pensant en l'usuari.
- 2.2. *Ús comú.* El vocabulari usat en les descripcions i l'accés ha d'estar d'acord amb el de la majoria d'usuaris.
- 2.3. *Representació.* Les descripcions i les formes controlades dels noms s'han de basar en la manera amb què una entitat es descriu a ella mateixa.
- 2.4. *Precisió.* L'entitat descrita s'ha de representar amb exactitud.
- 2.5. *Suficiència i necessitat.* Només s'han d'incloure els elements de dades de les descripcions i les formes controlades dels noms per a l'accés que són necessaris per satisfer les tasques dels usuaris i que són essencials per identificar unívocament una entitat.
- 2.6. *Significació.* Els elements de dades han d'ésser significatius bibliogràficament.
- 2.7. *Economia.* Quan hi ha mitjans diferents per aconseguir un objectiu, s'ha de donar preferència a aquell que afavoreixi l'economia general (és a dir, el cost més baix o l'aproximació més simple).
- 2.8. *Coherència i normalització.* Les descripcions i l'elaboració de punts d'accés s'han de normalitzar en la mesura que sigui possible. D'aquesta manera s'aconsegueix més coherència, la qual incrementa, a la vegada, la capacitat de compartir dades bibliogràfiques i d'autoritat.
- 2.9. *Integració.* Les descripcions de tots els tipus de materials i les formes controlades dels noms de tots els tipus d'entitats s'han de basar en un conjunt comú de regles, sempre que això sigui pertinent.

Les regles d'un codi de catalogació han de ser *defensables* i *no arbitràries*. S'admet que aquests principis es poden contradir en determinades situacions i que, en aquests casos, cal cercar solucions que es puguin defensar i que siguin pràctiques.

3. Entitats, atributs i relacions

Un codi de catalogació ha de tenir en compte les entitats, els atributs i les relacions tal com es defineixen en els models conceptuals de l'univers bibliogràfic.⁶

⁴ Basats en la documentació bibliogràfica, especialment la de Ranganathan i Leibniz, tal com se cita en Svenonius, Elaine. *The intellectual foundation of information organization*. – Cambridge, Mass. : MIT Press, 2000, p. 68. Hi ha principis addicionals que s'apliquen als tesaurs de matèries, però no estan inclosos encara en aquesta declaració.

⁵ Els principis 2.2–2.9 no segueixen un ordre específic.

⁶ Els models conceptuals de l'IFLA són FRBR, FRAD i FRISAD.

3.1. Entitats

Les entitats següents es poden representar mitjançant dades bibliogràfiques i d'autoritat:

- Obra
- Expressió
- Manifestació
- Ítem⁷
- Persona
- Família
- Entitat corporativa⁸
- Concepte
- Objecte
- Esdeveniment
- Lloc⁹

3.2. Atributs

Els atributs que identifiquen cada entitat s'han d'emprar com a elements de dades.

3.3. Relacions

S'han d'identificar les relacions, que siguin significatives bibliogràficament, entre entitats.

4. Objectius i funcions del catàleg¹⁰

El catàleg ha d'ésser un instrument eficient i eficaç que permeti a l'usuari:

4.1. trobar recursos bibliogràfics d'una col·lecció com a resultat d'una cerca en la qual s'empren atributs o relacions dels recursos:

4.1.1. trobar un recurs concret

4.1.2. trobar conjunts de recursos que representin

- tots els recursos que pertanyen a una mateixa obra
- tots els recursos que materialitzen la mateixa expressió
- tots els recursos que exemplifiquen la mateixa manifestació
- tots els recursos associats amb una persona, família o entitat corporativa determinada
- tots els recursos sobre una matèria determinada
- tots els recursos definits per altres criteris (llengua, lloc de publicació, data de publicació, tipus de contingut, tipus de suport, etc.), generalment usats com a limitadors secundaris, o filtres, del resultat d'una cerca;

4.2. identificar un recurs o agent bibliogràfic (és a dir, confirmar que l'entitat descrita correspon a l'entitat cercada o distingir entre dues o més entitats amb característiques similars);

4.3. seleccionar un recurs bibliogràfic adequat a les necessitats de l'usuari (és a dir, triar un recurs que satisfaci els requisits de l'usuari pel que fa al medi, al contingut, al suport, etc., o rebutjar un recurs com a no adequat a les necessitats de l'usuari);

⁷ Obra, expressió, manifestació i ítem són les entitats del Grup 1 descrites en el model FRBR.

⁸ Persona, família i entitat corporativa són les entitats del Grup 2 descrites en els models FRBR i FRAD.

⁹ Concepte, objecte, esdeveniment i lloc són les entitats del Grup 3 descrites en el model FRBR. Totes les entitats poden tenir una relació temàtica amb l'obra.

¹⁰ Les seccions 4.1–4.5 es basen en: Svenonius, Elaine. *The intellectual foundation of information organization*. – Cambridge, Mass. : MIT Press, 2000.

4.4. adquirir o obtenir accés a l'ítem descrit (és a dir, proporcionar la informació que permetrà a l'usuari adquirir un ítem per compra, préstec, etc., o accedir a l'ítem electrònicament per mitjà d'una connexió en línia a una font remota); o accedir, adquirir o obtenir dades d'autoritats o dades bibliogràfiques;

4.5. navegar dins un catàleg i més enllà (és a dir, mitjançant l'ordenació lògica de les dades bibliogràfiques i d'autoritat i la presentació de vies clares de navegació, incloses la presentació de relacions entre obres, expressions, manifestacions, ítems, persones, famílies, entitats corporatives, conceptes, objectes, esdeveniments i llocs).

5. Descripció bibliogràfica

5.1. En general, s'ha de crear una descripció bibliogràfica independent per a cada manifestació.

5.2. Una descripció bibliogràfica s'ha de basar, normalment, en l'ítem que representa la manifestació i pot incloure atributs que pertanyen a l'obra o les obres i a l'expressió o les expressions representades.

5.3. Les dades descriptives s'han de basar en un estàndard decidit internacionalment.¹¹

5.4. Les descripcions poden tenir diferents nivells de completesa, en funció del propòsit del catàleg o fitxer bibliogràfic. Cal informar l'usuari sobre el nivell de completesa.

6. Punts d'accés

6.1. General

Els punts d'accés per recuperar dades bibliogràfiques i d'autoritat s'han de formular seguint els principis generals (vegeu **2. Principis generals**). Els punts d'accés poden ser controlats o no controlats.

6.1.1 S'han de proporcionar punts d'accés controlats per a les formes autoritzades i variants dels noms de les entitats següents: persones, famílies, entitats corporatives, obres, expressions, manifestacions, ítems, conceptes, objectes, esdeveniments i llocs. Els punts d'accés controlats proporcionen la consistència necessària per agrupar els registres bibliogràfics de conjunts de recursos.

6.1.1.1. S'han de crear registres d'autoritat per controlar les formes autoritzades de noms, les formes variants d'un nom i els identificadors utilitzats com a punts d'accés.

6.1.2. Es poden proporcionar punts d'accés no controlats com a dades bibliogràfiques de noms, títols (p. ex., el títol propi tal com apareix en una manifestació), codis, paraules clau, etc., no controlats en registres d'autoritat.

6.2. Tria dels punts d'accés

6.2.1. Com a punts d'accés d'un **registre bibliogràfic** s'han d'incloure els punts d'accés autoritzats (controlats) d'obres i expressions materialitzades en el recurs, el títol de la manifestació (generalment no controlat) i els punts d'accés autoritzats dels creadors de les obres.

¹¹ Per a la comunitat bibliotecària la norma acordada internacionalment és l'*Internacional standard bibliographic description*.

6.2.1.1. Entitat corporativa com a creador: una entitat corporativa s'ha de considerar la creadora d'aquelles obres que expressen el seu pensament o activitat col·lectius, o quan la redacció del títol, conjuntament amb el tipus d'obra, fa palès que l'entitat corporativa és la responsable col·lectiva del contingut de l'obra. Això s'aplica fins i tot quan una persona signa l'obra en qualitat de funcionari o d'empleat de l'entitat corporativa.

6.2.2. Addicionalment, s'han de proporcionar punts d'accés als registres bibliogràfics per als punts d'accés autoritzats de persones, famílies, entitats corporatives i matèries considerades importants per trobar i identificar el recurs bibliogràfic que es descriu.

6.2.3. Com a punts d'accés d'un **registre d'autoritat** s'inclouen la forma autoritzada del nom de l'entitat, així com les formes variants del nom.

6.2.4. Es poden crear accessos addicionals a partir dels noms d'entitats relacionades.

6.3. Punts d'accés autoritzats

El punt d'accés autoritzat del nom d'una entitat s'ha d'inscriure en un registre d'autoritat juntament amb els identificadors de l'entitat i les formes variants del nom. Pot caldre un punt d'accés autoritzat com a forma de visualització per defecte.

6.3.1. Els punts d'accés autoritzats s'han d'elaborar d'acord amb un estàndard.

6.3.2. Llengua i escriptura dels punts d'accés autoritzats

6.3.2.1. Quan els noms s'han expressat en diferents llengües i/o escriptures, per al punt d'accés autoritzat del nom s'ha de donar preferència a la informació trobada en manifestacions de l'obra expressades en la llengua i l'escriptura originals.

6.3.2.1.1. No obstant això, si la llengua o l'escriptura original no s'utilitza normalment en el catàleg, el punt d'accés autoritzat es pot basar en les formes trobades en manifestacions o en fonts de referència en una de les llengües o escriptures més adequades als usuaris del catàleg.

6.3.2.1.2. Sempre que sigui possible, s'ha de proporcionar accés en la llengua i l'escriptura original mitjançant un punt d'accés controlat, ja sigui en la forma autoritzada del nom o en una forma variant del nom.

6.3.2.2. Si les transliteracions són aconsellables, s'ha de seguir un estàndard internacional per a la conversió d'escriptura.

6.3.3. Tria del punt d'accés autoritzat

El nom preferit com a punt d'accés autoritzat d'una entitat s'ha de basar en el nom que identifica l'entitat de manera consistent, ja sigui perquè és el que apareix més sovint en les manifestacions, ja sigui perquè és un nom ben acceptat i adequat als usuaris del catàleg (p.ex., el 'nom convencional') tal com es troba en fonts de referència.

6.3.3.1. Tria del punt d'accés autoritzat d'una persona, família, entitat corporativa

Si una persona, família o entitat corporativa utilitza noms variants o formes variants de noms, s'ha de triar un nom o una forma del nom com a base del punt d'accés autoritzat per a cada identitat distinta.

6.3.3.1.1. Quan es troben formes variants del nom en manifestacions i/o en fonts de referència, i aquesta variació no es basa en presentacions diferents del mateix nom (p.ex., formes completes i abreujades), s'ha de donar preferència

6.3.3.1.1.1. al nom d'ús comú (o 'nom convencional') més que no pas el nom oficial, encara que estigui indicat; o

6.3.3.1.1.2. al nom oficial, quan no hi ha cap indicació d'un nom d'ús comú o convencional.

6.3.3.1.2. Si una entitat corporativa ha utilitzat noms diferents en períodes successius que no es poden considerar variacions menors d'un nom, cada entitat identificada per un canvi de nom significatiu s'ha de considerar una nova entitat. En general, les dades d'autoritat corresponents a cada entitat s'enllaçaran relacionant les formes autoritzades anterior i posterior dels noms de l'entitat corporativa.

6.3.3.2. Tria del punt d'accés autoritzat d'obra i expressió

Quan una obra té diversos títols, s'ha de donar preferència a un dels títols com a base del punt d'accés autoritzat de l'obra/expressió.

6.3.4. Forma del nom dels punts d'accés autoritzats

6.3.4.1. Forma del nom de persones

Quan el nom d'una persona consta de diverses paraules, la tria de la primera paraula del punt d'accés autoritzat ha de seguir les convencions del país i de la llengua que normalment s'associen a aquesta persona, tal com es troba en manifestacions o en fonts de referència.

6.3.4.2. Forma del nom de famílies

Quan el nom d'una família consta de diverses paraules, la tria de la primera paraula del punt d'accés autoritzat ha de seguir les convencions del país i de la llengua que normalment s'associen amb aquesta família, tal com es troba en manifestacions o en fonts de referència.

6.3.4.3. Forma del nom d'entitats corporatives

En el punt d'accés autoritzat d'una entitat corporativa, el nom s'ha de donar en ordre directe, tal com es troba en manifestacions o en fonts de referència, llevat dels casos següents:

6.3.4.3.1. quan l'entitat corporativa és una part d'una jurisdicció o autoritat territorial, el punt d'accés autoritzat ha d'incloure la forma actual del nom del territori en qüestió en la llengua i l'escriptura més adequada a les necessitats dels usuaris del catàleg;

6.3.4.3.2. quan el nom corporatiu implica subordinació, o una funció subordinada, o és insuficient per identificar l'entitat subordinada, el punt d'accés autoritzat ha de començar amb el nom de l'entitat superior.

6.3.4.4. Forma del nom d'obres/expressions

El punt d'accés autoritzat d'una obra, expressió, manifestació o ítem pot consistir o bé en un títol que pot anar sol o bé en un títol combinat amb el punt d'accés autoritzat del(s) creador(s) de l'obra.

6.3.4.5. Diferenciació entre noms

Si cal diferenciar una entitat d'altres amb el mateix nom, s'han d'incloure més característiques identificadores com a part del punt d'accés autoritzat de l'entitat. Si es considera convenient, aquestes mateixes característiques identificadores es poden incloure com a part de les formes variants del nom.

6.4. Noms variants i formes variants del nom

Sigui quin sigui el nom triat com a punt d'accés autoritzat, els noms variants i les formes variants del nom també s'han d'incloure en l'accés controlat.

7. Fonaments de les capacitats de cerca

7.1. Cerca

Els punts d'accés són elements dels registres bibliogràfics i d'autoritat que 1) proporcionen una recuperació fiable dels registres bibliogràfics i d'autoritat i dels recursos bibliogràfics que se'ls associen i 2) limiten els resultats d'una cerca.

7.1.1. Mecanismes de cerca

Els noms, els títols i les matèries s'han de poder cercar i recuperar per mitjà de qualsevol mecanisme disponible en el catàleg d'una biblioteca o en un fitxer bibliogràfic concret (per mitjà de formes completes dels noms, de paraules clau, de frases, del truncament, d'identificadors, etc.).

7.1.2. Punts d'accés essencials

Els punts essencials són aquells que es basen en els atributs i les relacions principals de cada entitat en el registre bibliogràfic o d'autoritat.

7.1.2.1. Els punts d'accés essencials dels **registres bibliogràfics** inclouen:
el punt d'accés autoritzat del nom del creador de l'obra o del primer creador mencionat quan se'n menciona més d'un
el punt d'accés autoritzat de l'obra/expressió (que pot incloure el punt d'accés autoritzat del creador)
el títol propi o el títol proporcionat a la manifestació
l'any o els anys de publicació o d'aparició de la manifestació
els termes de matèria controlats i/o els números de classificació de l'obra
els números normalitzats, identificadors i 'títols clau' de l'entitat descrita.

7.1.2.2. Els punts d'accés essencials dels **registres d'autoritat** inclouen:
el nom autoritzat o el títol de l'entitat
els identificadors de l'entitat
els noms variants i les formes variants del nom o del títol de l'entitat.

7.1.3. Punts d'accés addicionals

Els atributs d'altres àrees de la descripció bibliogràfica o del registre d'autoritat poden servir com a punts d'accés opcionals o com a mecanismes per filtrar o limitar una cerca.

7.1.3.1. En els **registres bibliogràfics**, aquests atributs inclouen els elements següents, tot i que no s'hi limiten:
els noms de creadors que no són el primer
els noms de persones, famílies o entitats corporatives que fan una funció diferent de la del creador (p. ex., intèrprets)
els títols variants (p. ex., títols paral·lels, títols inicials)
els punts d'accés autoritzats de les col·leccions
els identificadors del registre bibliogràfic

la llengua de l'expressió materialitzada en la manifestació
el lloc de publicació
el tipus de contingut
el tipus de suport.

7.1.3.2. En els **registres d'autoritat** aquests atributs inclouen els elements següents, tot i que no s'hi limiten:
els noms o títols d'entitats relacionades
els identificadors del registre d'autoritat.

7.2. Recuperació

Quan una cerca recupera diversos registres amb el mateix punt d'accés, els registres s'han de visualitzar en una ordenació lògica adequada a l'usuari del catàleg, i preferentment conforme a un estàndard apropiat a la llengua i l'escriptura del punt d'accés.

PRINCIPIS INTERNACIONALS DE CATALOGACIÓ

GLOSSARI

Aquest glossari inclou termes utilitzats en la Declaració dels Principis Internacionals de Catalogació (PIC) que s'usen en un sentit específic (no solament segons la definició habitual del diccionari). Al final es presenta una llista de termes utilitzats en els Principis de París o en altres regles de catalogació anteriors que els participants als IFLA Meetings of Experts on an International Cataloguing Code (IME ICC) han volgut destacar com a termes que ja no s'utilitzen en els PIC.

TE = Terme específic; TG = Terme genèric; TR = Terme relacionat

Agent (*Agent*) – Persona (autor, editor, escultor, editor literari, director, compositor, etc.) o grup (família, organització, societat, biblioteca, orquestra, país, federació, etc.) o autòmat (dispositiu enregistrator de dades meteorològiques, programari de traducció, etc.) que té un paper en el cicle de vida d'un recurs.

[Font: DCMI Agent Working Group, definició de treball, modificada]

Vegeu també **Creador [TE]**

Atribut (*Attribute*) – Característica d'una entitat. Un atribut pot ser inherent a una entitat o pot ser assignat externament.

[Font: FRBR]

Catalogació de matèries (*Subject cataloguing*) – Part de la catalogació que proporciona termes controlats de matèries i/o números de classificació.

[Font: IME ICC]

Vegeu també **Catalogació descriptiva [TR]**

Catalogació descriptiva (*Descriptive cataloguing*) – Part de la catalogació que proporciona dades descriptives i punts d'accés, exclosos els de matèries.

[Font: IME ICC]

Vegeu també **Catalogació de matèries [TR]**, **Descripció bibliogràfica [TR]**

Concepte (*Concept*) – Noció o idea abstracta.

[Font: FRAD (associat amb matèries), FRBR]

Contingut, Tipus de (*Type of content*)

Vegeu **Tipus de contingut**

Creador (*Creator*) – Persona, família o entitat corporativa responsable del contingut intel·lectual o artístic d'una obra.

[Font: IME ICC]

Vegeu també **Agent [TG]**

Descripció bibliogràfica (*Bibliographic description*) – Conjunt de dades bibliogràfiques que identifica un recurs bibliogràfic.

[Font: ISBD modificat]

Vegeu també **Catalogació descriptiva [TR]**

Entitat (*Entity*) – Quelcom que té un caràcter unitari i autònom; quelcom que té una existència independent o separada; abstracció, concepte ideal, objecte de pensament o objecte transcendental.

[Font: Webster's 3rd]

A FRBR i FRAD els exemples de tipus d'entitats inclouen els productes de l'activitat intel·lectual o artística (obra, expressió, manifestació i ítem); els agents (és a dir, persones, famílies, entitats corporatives) responsables de crear aquell contingut intel·lectual o artístic, de produir-lo i difondre'l en una forma física o de mantenir-ne la custòdia; o la matèria d'una obra (obra,

expressió, manifestació, ítem, persona, família, entitat corporativa, concepte, objecte, esdeveniment, lloc).

[Font: IME ICC]

Entitat corporativa (*Corporate body*) – Organització o grup d'individus i/o d'organitzacions identificat per un nom concret i que actua, o pot actuar, com una unitat.

[Font: modificat de FRAD, FRBR]

Esdeveniment (*Event*) – Acció o fet.

[Font: FRAD (aquells que no actuen com a entitats corporatives es consideren matèries), FRBR]

Expressió (*Expression*) – Realització intel·lectual o artística d'una obra.

[Font: FRAD, FRBR]

Família (*Family*) – Dues o més persones relacionades per naixement, matrimoni, adopció o per un estatus legal similar o que, si més no, es presenten a elles mateixes com a família.

[Font: FRAD, modificat per IME ICC]

Forma autoritzada del nom (*Authorized form of name*) – Forma del nom triada com a punt d'accés autoritzat d'una entitat.

Vegeu també **Forma variant del nom [TR], Nom [TG], Nom convencional [TR], Nom preferit [TR], Punt d'accés autoritzat [TR]**

Forma variant del nom (*Variant form of name*) – Forma del nom no triada com a punt d'accés autoritzat d'una entitat. Es pot utilitzar per accedir al registre d'autoritat de l'entitat o es pot presentar com un enllaç al punt d'accés autoritzat.

[Font: IME ICC]

Vegeu també **Forma autoritzada del nom [TR], Nom [TG], Nom convencional [TR], Punt d'accés [TG], Punt d'accés autoritzat [TR], Punt d'accés controlat [TG]**

Identificador (*Identifier*) – Número, codi, paraula, frase, logotip, dispositiu, etc., associat amb una entitat i que serveix per diferenciar-la d'altres entitats dins el domini en el qual s'assigna l'identificador.

[Font: FRAD]

Ítem (*Item*) – Exemplar sol d'una manifestació.

[Font: FRAD, FRBR]

Lloc (*Place*) – Localització.

[Font: FRBR]

Manifestació (*Manifestation*) – Materialització física de l'expressió d'una obra.

[Font: FRAD, FRBR]

Una manifestació pot materialitzar un recull d'obres, una obra individual o una part component d'una obra. Les manifestacions poden aparèixer en una o més unitats físiques.

[Font: IME ICC]

Nom (*Name*) – Caràcter, paraula o grup de paraules i/o de caràcters pels quals es coneix una entitat. Inclou les paraules/caràcters que designen una persona, família, entitat corporativa; inclou els termes pels quals es coneixen conceptes, objectes, esdeveniments o llocs; inclou el títol assignat a una obra, a una expressió, a una manifestació o a un ítem. S'utilitza com a base d'un punt d'accés.

[Font: FRBR modificat a FRAD]

Vegeu també **Forma autoritzada del nom [TE], Forma variant del nom [TE], Nom convencional [TE], Nom preferit [TE], Punt d'accés [TR], Punt d'accés controlat [TR]**

Nom convencional (*Conventional name*) – Nom, diferent de l'oficial, pel qual una entitat corporativa, un lloc o una cosa ha esdevingut conegut.

[Font: modificat del glossari de les ACCR2, revisió de 2002]

Vegeu també **Forma autoritzada del nom [TR], Forma variant del nom [TR], Nom [TG]**

Nom preferit (*Preferred name*) – Nom d'una entitat triat segons unes regles o uns estàndards, utilitzat com a base per elaborar el punt d'accés autoritzat de l'entitat.

Vegeu també **Forma autoritzada del nom [TR], Nom [TG], Nom convencional [TR], Punt d'accés autoritzat [TR]**

[Font: IME ICC]

Objecte (*Object*) – Realitat material.

[Font: FRBR]

Obra (*Work*) – Creació intel·lectual o artística distinta (és a dir, el contingut intel·lectual o artístic).

[Font: FRAD, FRBR, modificat per IME ICC]

Persona (*Person*) – Individu o identitat única establerta o adoptada per un individu o un grup.

[Font: FRBR modificat a FRAD, modificat per IME ICC]

Punt d'accés (*Access point*) – Nom, terme, codi, etc. per mitjà del qual se cerquen i s'identifiquen dades bibliogràfiques i d'autoritat.

[Font: GARR modificat per FRAD i IME ICC]

Vegeu també **Forma variant del nom [TE], Nom [TR], Punt d'accés addicional [TE], Punt d'accés autoritzat [TE], Punt d'accés controlat [TE], Punt d'accés essencial [TE], Punt d'accés no controlat [TE]**

Punt d'accés addicional (*Additional access point*) – Punt d'accés que es pot utilitzar a més a més dels punts d'accés essencials per millorar la recuperació de dades bibliogràfiques o d'autoritat.

[Font: IME ICC]

Vegeu també **Punt d'accés [TG], Punt d'accés essencial [TR]**

Punt d'accés autoritzat (*Authorized access point*) – Punt d'accés controlat preferit d'una entitat, establert i elaborat segons unes regles o estàndards.

[Font: IME ICC]

Vegeu també **Forma autoritzada del nom [TR], Forma variant del nom [TR], Nom preferit [TR], Punt d'accés [TG], Punt d'accés controlat [TG]**

Punt d'accés controlat (*Controlled access point*) – Punt d'accés inscrit en un registre d'autoritat.

[Font: GARR modificat]

Els punts d'accés controlats inclouen les formes autoritzades dels noms, així com les designades com a formes variants. Poden ser:

- punts d'accés basats en noms de persona, família i d'entitat corporativa,
- punts d'accés basats en noms (és a dir, títols) d'obres, d'expressions, de manifestacions i d'ítems,
- punts d'accés que són una combinació de dos noms, com en el cas del punt d'accés nom/títol que representa una obra i que combina el nom del creador amb el títol de l'obra,

- punts d'accés basats en termes que designen esdeveniments, objectes, conceptes i llocs,
- punts d'accés basats en identificadors com ara números normalitzats, índexs de classificació, etc.

Altres elements (com ara les dates) es poden afegir al nom pròpiament dit amb la finalitat de distingir entre entitats amb noms idèntics o similars.

[Font: FRAD – indica que el model se centra en noms i termes controlats mitjançant un fitxer d'autoritat.]

Vegeu també **Forma variant del nom [TE], Nom [TR], Punt d'accés [TG], Punt d'accés autoritzat [TE], Punt d'accés no controlat [TR]**

Punt d'accés essencial (*Essential access point*) – Punt d'accés basat en un atribut o una relació principal d'una entitat en un registre bibliogràfic o d'autoritat que assegura la recuperació i identificació d'aquest registre.

[Font: IME ICC]

Vegeu també **Punt d'accés [TG], Punt d'accés addicional [TR]**

Punt d'accés no controlat (*Uncontrolled access point*) – Punt d'accés que no està controlat per un registre d'autoritat.

[Font: IME ICC]

Vegeu també **Punt d'accés [TG], Punt d'accés controlat [TR]**

Punt d'accés normalitzat (*Normalized access point*)

Vegeu **Punt d'accés autoritzat**

Recull (*Collection*) – 1. Conjunt real o virtual de dues o més obres o parts d'obres combinades o publicades conjuntament. 2. Conjunt real o virtual de recursos bibliogràfics conservat o creat per una institució determinada.

[Font: IME ICC]

Recurs bibliogràfic (*Bibliographic resource*) – Entitat de l'àmbit de les biblioteques i col·leccions similars formada per productes de l'activitat intel·lectual o artística. En el model FRBR, els recursos bibliogràfics són les entitats del Grup 1: obra, expressió, manifestació i ítem.

[Font: IME ICC]

Registre bibliogràfic (*Bibliographic record*) – Conjunt d'elements de dades que descriu i proporciona accés a un recurs bibliogràfic i identifica les obres i expressions relacionades.

[Font: IME ICC]

Registre d'autoritat (*Authority record*) – Conjunt d'elements de dades que identifica una entitat i que es pot utilitzar per facilitar l'accés al punt d'accés autoritzat d'aquesta entitat o per visualitzar qualsevol punt d'accés assignat a l'entitat.

[Font: IME ICC]

Relació (*Relationship*) – Enllaç específic entre entitats o les seves exemplificacions.

[Font: basat en FRBR]

Significatiu bibliogràficament (*Bibliographically significant*) – Qualitat d'una entitat, un atribut o una relació que té un significat o un valor especial en el context dels recursos bibliogràfics.

[Font: IME ICC]

Suport, Tipus de (*Type of carrier*)

Vegeu **Tipus de suport**

Tipus de contingut (*Content type*) – Designació que reflecteix la forma fonamental de comunicació en la qual s'expressa el contingut i el sentit humà per mitjà del

qual pretén ser percebut. El tipus de contingut reflecteix atributs de l'obra i de l'expressió.

[Font: Glossari de RDA modificat el gener de 2008]

Tipus de suport (*Carrier type*) – Designació que reflecteix el format del mitjà d'emmagatzematge i d'allotjament d'un suport en combinació amb el tipus de dispositiu intermediari requerit per visualitzar, posar en marxa, fer funcionar, etc., el contingut d'un recurs. El tipus de suport reflecteix atributs d'una manifestació.

[Font: Glossari de RDA, modificat el gener de 2008]

Títol clau (*Key title*) – Nom únic assignat a un recurs continu per la Xarxa ISSN i lligat inseparablement al seu ISSN. El títol clau pot coincidir amb el títol propi o, per assegurar-ne el caràcter únic, es pot elaborar mitjançant l'addició d'elements identificadors i/o qualificadors, com ara el nom de l'entitat editora, el lloc de publicació, la menció d'edició.

[Font: ISBD]

Univers bibliogràfic (*Bibliographic universe*) – Àmbit relatiu a les col·leccions de biblioteques, d'arxius, de museus, i d'altres comunitats de l'entorn de la informació.

[Font: IME ICC]

Fonts

AACR2 – *Anglo-American cataloguing rules*. – 2nd edition, 2002 revision. – Ottawa : Canadian Library Association ; London : Chartered Institute of Library and Information Professionals ; Chicago : American Library Association, 2002-2005.

DCMI Agents Working Group – Dublin Core Metadata Initiative, Agents Working Group. Pàgina web, 2003 (definicions provisionals):

<http://dublincore.org/groups/agents/>. Informe final disponible en línia a: <http://dublincore.org/documents/dcmi-terms/#classes-Agent>.

FRAD – *Functional requirements for authority data : a concept model – Final report, 2008*.

FRBR – *Functional requirements for bibliographic records : final report*. – Munich : Saur, 1998. – (IFLA UBCIM publications new series ; v. 19). Disponible en el lloc web de l'IFLA: <http://www.ifla.org/VII/s13/frbr/> (Set. 1997, amb revisions i correccions fins al febrer de 2008).

GARR – *Guidelines for authority records and references*. – 2nd ed., rev. – Munich : Saur, 2001. – (IFLA UBCIM publications new series ; v. 23). Disponible en línia a: <http://www.ifla.org/VII/s13/garr.pdf>.

IME ICC – IFLA Meeting of Experts on a International Cataloguing Code (1st-5th : 2003-2007), recomanacions fetes pels participants.

ISBD – *International standard bibliographic description (ISBD) : preliminary consolidated edition*. – Munich : Saur, 2007. (IFLA series on bibliographic control ; v. 31). Disponible en línia a: <http://www.ifla.org/VII/s13/pubs/ISBD consolidated 2007.pdf>.

RDA – *RDA : resource description and access. Glossary draft*. 5JSC/Chair/11/Rev (Jan. 2008, Table 1). Disponible en línia a: <http://www.collectionscanada.gc.ca/jsc/rda.html#drafts>.

Webster's 3rd – *Webster's third new international dictionary*. – Springfield, Mass. : Merriam, 1976.

Termes que ja no s'utilitzen

Encapçalament (*Heading*) *Vegeu* **Punt d'accés autoritzat, Punt d'accés controlat**

Referència (*Reference*) *Vegeu* **Forma variant del nom**

Títol uniforme (*Uniform title*) *Vegeu* **Forma autoritzada del nom, Nom, Punt d'accés autoritzat**

Unitat bibliogràfica (*Bibliographical unit*) *Vegeu* **Manifestació**

Resolució IME ICC 2008

Amb aquesta resolució, els participants de l'IME ICC acorden:

- fer correccions editorials, quan calguin, als textos adoptats pels participants de l'IME ICC
- distribuir el text a totes les entitats normalitzadores rellevants i als organismes de l'IFLA, així com a la premsa professional
- editar i publicar la Declaració de principis internacionals de catalogació i el Glossari i fer-los accessibles de forma gratuïta a la Web
- garantir la continuació de l'obra tot fent els retocs necessaris una vegada que s'enllesteixin els FRAD i els FRSAR i a mesura que els models i els esquemes de les dades catalogràfiques vagin evolucionant, i
- preservar la documentació IME ICC i compartir la informació relativa als procediments i resultats de l'IME ICC.

A més a més, recomanem que la Cataloguing Section de l'IFLA s'encarregui de mantenir els textos i de revisar-los en períodes aproximats de 5 anys per tal d'actualitzar-los segons convingui amb la consulta prèvia de la comunitat de la informació.

Traducció al català de: *Statement of international cataloguing principles (ICP)*
<http://www.ifla.org/files/cataloguing/icp/icp_2009-en.pdf>

A cura d'Imma Baldocchi Puig del Servei de Normalització Bibliogràfica de la Biblioteca de Catalunya. S'agraeix a Assumpció Estivill Rius la lectura i les observacions fetes a la traducció.